

Нисгэгчийн үнэмлэх (CPL & ATPL)

Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL)

Агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL)

61.203. Нөхцөл хангах шаардлага

- (a) Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) эзэмших этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байх үүрэгтэй:
- (1) 18 нас хүрсэн байх;
 - (2) нисэх онгоц болон нисдэг тэрэгний хувьд, тохирох категорин агаарын хөлгийн хүчинтэй хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмшдэг байх;
 - (3) ИНД-67-гийн дагуу олгосон хүчинтэй 1-р ангиллын ЭМГ эзэмшдэг байх;
 - (4) тохирох категорин агаарын хөлгийн хувьд, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц тодорхой нислэгийн туршлагаас бүрдсэн нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэсэн дараах минимум ерөнхий нислэгийн цагийн туршлагатай байх:
 - (i) нисэх онгоцны хувьд, 200 цагийн, эсхүл хэрэв зөвшөөрөгдсөн сургалтын курсийг төгссөн бол 150 цагийн;
 - (ii) нисдэг тэрэгний хувьд, 150 цагийн, эсхүл хэрэв зөвшөөрөгдсөн сургалтын курсийг төгссөн бол 125 цагийн;
 - (iii) глайдерын хувьд, 150 цагийн;
 - (iv) бөмбөлгийн хувьд, 50 цагийн;
 - (5) хэрэв тухайн этгээд нь коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхний (CPL) эрхийг шөнийн цагаар хэрэгжүүлэхийг зорьж байгаа бол Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шөнийн нислэгийн цагийн туршлагатай байх;
 - (6) коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхэд (CPL) хамаарах дараах сэдвээр бичгийн шалгалтын хүчинтэй кредиттэй, эсхүл зөвшөөрөгдсөн дүйцэх шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
 - (i) нисэхийн хууль, дүрэм;
 - (ii) нислэгийн навигацийн ерөнхий мэдлэг;
 - (iii) цаг уур;
 - (iv) нислэгийн зарчим болон агаарын хөлгийн үзүүлэлт (нисэх онгоц, нисдэг тэрэг, эсхүл глайдерын аль хамааралтайг);
 - (v) агаарын хөлгийн техникийн ерөнхий мэдлэг (нисэх онгоц, нисдэг тэрэг, эсхүл глайдерын аль хамааралтайг);
 - (vi) бөмбөлгийн техникийн мэдлэг болон аэростатик (бөмбөлөг);
 - (vii) хүний хүчин зүйл;
 - (7) нислэгийн шалгалтаар дараах мэдлэг, ур чадвараа Даргад амжилттай харуулсан байх:
 - (i) “хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан”-д дэлгэрэнгүй заасан мэдээллийг багтаасан, энэ зүйлийн (a)(6)-д заасан газрын бэлтгэлийн шалгалтын сэдвийн мэдлэг;
 - (ii) коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхний (CPL) эрх, хязгаарлалтын мэдлэг;
 - (iii) тухайн нислэгийн шалгалтад ашиглах агаарын хөлгийн маягт хамаарах техникийн болон үйл ажиллагааны мэдлэг;
 - (iv) бүх хэвийн, хэвийн бус болон онцгой нөхцөлийн журмын үед нөхцөл байдлыг тодорхойлон, зөв шийдвэр гарган удирдах зохих түвшний дадлага хийж байхдаа, тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааврын дагуу, түүний үзүүлэлтийн чадал болон хязгаарлалтын хүрээнд тухайн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэх ур чадвар;
 - (v) радио холбоо болон фразеолог /стандарт хэллэгийн ур чадвар;
 - (vi) бүх нислэгийн туршид, нислэгийн журам, эсхүл маневрын амжилттай гүйцэтгэлийг бататгах хэлбэрээр, тухайн агаарын хөлгийг итгэлтэйгээр удирдах.
- (b) Нислэгийн туршлагаа хадгалан, Монгол Улсын зэвсэгт хүчний хөлгийн дарга, эсхүл 2-р нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэж, мэргэшлээ хадгалж байгаа этгээдийг Дарга дараах шаардлагыг хангасанд тооцож болно:
- (1) энэ зүйлийн (a)(2);
 - (2) энэ зүйлийн (a)(6), хэрэв тухайн этгээд, коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) эзэмших хүсэлт гаргахын өмнөх 5 жилд холбогдох нисэхийн хууль, дүрмийн шалгалтыг амжилттай өгсөн бол;
 - (3) энэ зүйлийн (a)(7).

61.253. Нөхцөл хангах шаардлага

- (a) Агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) эзэмших этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байх үүрэгтэй:
- (1) 21 нас хүрсэн байх;
 - (2) тохирох категорин агаарын хөлгийн хувьд, хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) эзэмшдэг байх;
 - (3) хүчинтэй хэрэглэлийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
 - (4) тохирох категорин агаарын хөлгийн хувьд, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц тодорхой нислэгийн туршлагаас бүрдсэн нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэсэн дараах минимум ерөнхий нислэгийн цагийн туршлагатай байх:
 - (i) нисэх онгоцны хувьд, 1500 цагийн;
 - (ii) нисдэг тэрэгний хувьд, 1000 цагийн;
 - (5) агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэхэд (ATPL) хамаарах дараах сэдвээр бичгийн шалгалтын хүчинтэй кредиттэй, эсхүл зөвшөөрөгдсөн дүйцэх шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
 - (i) нисэхийн хууль, дүрэм;
 - (ii) нислэгийн навигацийн ерөнхий мэдлэг;
 - (iii) нислэгийн төлөвлөгөө (нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэгний аль хамааралтайг)
 - (iv) цаг уур;
 - (v) хэрэглэл болон навигацийн туслах төхөөрөмж (зөвхөн нисэх онгоц)
 - (vi) хүний хүчин зүйл;
 - (vii) гүнзгийрүүлсэн аэродинамик, техникийн үзүүлэлт болон системийн талаарх мэдлэг (зөвхөн нисэх онгоц);
 - (viii) аэродинамик болон агаарын хөлгийн систем (зөвхөн нисдэг тэрэг);
 - (ix) техникийн үзүүлэлт болон ачаалалт (зөвхөн нисдэг тэрэг);
 - (6) энэ зүйлийн (b)-г харгалзан, дараах мэдлэг, ур чадвараа нислэгийн шалгалтаар Даргад, эсхүл ИНД-119-ийн дагуу олгосон шугамын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээний, эсхүл ИНД-141-ийн дагуу олгосон нисэхийн сургалтын байгууллагын гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа, зохих ёсоор эрх олгогдсон шалгагч-нисгэгчид амжилттай харуулсан байх, хэрэв гэрчилгээ нь эзэмшигчид нислэгийн шалгалт авахыг зөвшөөрдөг бол:
 - (i) “хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан”-д заасан дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаасан, энэ зүйлийн (a)(5)-д заасан газрын бэлтгэлийн шалгалтын сэдвийн мэдлэг;
 - (ii) агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэхний (ATPL) эрх, хязгаарлалтын мэдлэг;
 - (iii) нислэгийн шалгалтад ашиглах агаарын хөлгийн маягтай холбоотой техникийн болон үйл ажиллагааны мэдлэг;
 - (iv) бүх хэвийн, хэвийн бус болон онцгой нөхцөлийн журмын үед нөхцөл байдлыг тодорхойлон, зөв шийдвэр гарган удирдах зохих түвшний дадлага хийж байхдаа, тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааврын дагуу, түүний үзүүлэлтийн чадал болон хязгаарлалтын хүрээнд тухайн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэх ур чадвар;
 - (v) НХУ-ний журам болон фразеолог/стандарт хэллэгийн ур чадвар;
 - (vi) бүх нислэгийн туршид, нислэгийн журам, эсхүл маневрын амжилттай гүйцэтгэлийг бататгах хэлбэрээр, тухайн агаарын хөлгийг итгэлтэйгээр удирдах;
- (b) Энэ зүйлийн (a)(6)-д шаардсан нислэгийн шалгалт нь IFR-ийн дагуу үйлдэх нутаг дамнасан нислэг (cross country) байх ёстой ба агаарын хөлөг нь дараах шаардлага хангасан байна:
- (1) МСТOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс дээш жинтэй, олон-хөдөлгүүртэй агаарын хөлөг; эсхүл
 - (2) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц олон-хөдөлгүүртэй агаарын хөлөг; эсхүл
 - (3) агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) олгох нислэгийн шалгалтад зөвшөөрөгдсөн синтетик нислэгийн дадлагажуур байж болно.
- (c) Дарга, өмнө үргэлжилсэн 12 сарын дотор тохирох категорин 2 нисгэгчтэй агаарын хөлгийн даргаар, өдөр/шөнийн цагаар нислэгийн цаг хуримтлуулан ниссэн туршлагатай Монгол Улсын зэвсэгт хүчний алба хаагч этгээдийг дараах шаардлагыг хангасанд тооцож болно:
- (1) энэ зүйлийн (a)(2);
 - (2) энэ зүйлийн (a)(3), хэрэв тухайн этгээд, агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) эзэмших хүсэлт гаргахын өмнөх 3 сард Монгол Улсын зэвсэгт хүчний хэрэглэлийн нислэгийн үнэлгээг амжилттай хийлгэсэн бол;
 - (3) энэ зүйлийн (a)(5), хэрэв тухайн этгээд, агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) эзэмших хүсэлт гаргахын өмнөх 5 жилд холбогдох нисэхийн хууль, дүрмийн шалгалтыг амжилттай өгсөн бол;
 - (4) энэ зүйлийн (a)(6).

61.205. Эрх, хязгаарлалт

- (a) Энэ зүйлийн (b)-г харгалзан, хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) нь түүнийг эзэмшигчид, тухайн үнэмлэх олгосон ижил категорин болон тухайн нисгэгч маягийн зэрэглэл эзэмшдэг агаарын хөлгөөр дараах эрхийг хэрэгжүүлэх эрх олгоно:
- (1) хувийн нисгэгчийн үнэмлэхний (PPL) холбогдох эрх;
 - (2) хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа ганц-нисгэгчтэй гэрчилгээжсэн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэх;
 - (3) агаарын тээврийн үйл ажиллагаанаас бусад, хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа олон-нисгэгчтэй гэрчилгээжсэн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэх;
 - (4) хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа олон-нисгэгчтэй гэрчилгээжсэн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх.
- (b) Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) эзэмшигч нь шаардлагатай шөнийн нислэгийн сургалтыг амжилттай дүүргэсэн болохыг зохих ёсоор мэргэшсэн багш-нисгэгч нисгэгчийн дэвтэрт тэмдэглэл хийснээс бусад тохиолдолд, шөнийн цагаар агаарын хөлгийн даргын, эсхүл хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэхгүй.

61.255. Эрх

- Хүчинтэй агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) нь түүнийг эзэмшигчид, тухайн үнэмлэх олгосон ижил категорин болон тухайн нисгэгч маягийн зэрэглэл эзэмшдэг агаарын хөлөгт дараах эрхийг хэрэгжүүлэх эрх олгоно:
- (1) хувийн болон коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхний (CPL) эрх;
 - (2) агаарын тээврийн үйл ажиллагаа, эсхүл хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа, хамтран нисгэгчтэй үйл ажиллагаа эрхлэхийг шаарддаг агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэх.

61.207. Хүчинтэй байх шаардлага

Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (CPL) эзэмшигч нь эзэмшиж байгаа коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхний (CPL) эрхийг хэрэгжүүлэхийн өмнө 61.35 (Эрүүл мэндийн шаардлага), 61.37 (Нислэгийн туршлага хадгалах) болон 61.39-д (Хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт) заасан шаардлагыг хангасан байх шаардлагатай.

61.257. Хүчинтэй байх шаардлага

Агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) эзэмшигч нь эзэмшиж байгаа агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэхний (ATPL) эрхийг хэрэгжүүлэхийн өмнө 61.35 (Эрүүл мэндийн шаардлага), 61.37 (Нислэгийн туршлага хадгалах) болон 61.39-д (Хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт) заасан шаардлагыг хангасан байх шаардлагатай.